

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-92358809-045.02-9597/6233

27.02.2023

Konu : Türkiye Barolar Birliği Talebi

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 21.02.2023 tarih ve E.41870694-659-5684 sayılı yazınız.

İlgi yazınızla, 06.02.2023 tarihinde başta Kahramanmaraş olmak üzere Adana, Hatay, Diyarbakır, Gaziantep, Kilis, Malatya, Osmaniye, Elazığ, Adıyaman ve Şanlıurfa'yı etkileyen bir deprem felaketi yaşandığı ve deprem bölgesinde yaşayan onbinden fazla avukatın ofis ve evlerinin depremden doğrudan etkilendiği belirtilerek, deprem bölgesinde yargıya başvuracak yurttaşların adil yargılanma hakkına ulaşabilmeleri amacıyla depremden zarar gören illerde yapılacak tüm hukuki başvuruların, anılan yasal hükümler çerçevesinde adli yardım hizmetinde bulunacak avukatlara vekalet ücretini de içerecek şekilde "adli müzaheret" kapsamında değerlendirilmesinin sağlanmasının talep edildiği anlaşılmıştır.

Deprem bölgelerinde depremden kaynaklanan hukuki uyuşmazlıkların çözümü bu afete maruz kalanların hak kaybına uğramamaları bakımından büyük önem arz etmektedir.

Nitekim, 29/02/2000 tarihli ve 4539 sayılı Doğal Afet Bölgelerinde Afetten Kaynaklanan Hukuki Uyuşmazlıkların Çözümüne ve Bazı İşlemlerin Kolaylaştırılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanununun 1 inci maddesinde; *"Doğal afet bölgelerinde afete maruz kalanların, afetten kaynaklanan hukuki uyuşmazlıkların çözümü amacıyla delillerin tespitine ilişkin istemleri, ispat olunacak olay ile tanıklar ve bilirkişiye sorulacak sorulara ilişkin konuları belirten ve üç nüshadan oluşan bir dilekçenin verilmesi veya mahkeme kalemine yapılacak sözlü başvurunun tutanağa geçirilmesi suretiyle yapılır.*

Ölüm, gaiplik veya yaralanma gibi nedenlerle delil tespiti yaptıramayacak durumda olanların eşleri ile üçüncü dereceye kadar kan veya sıhri hısımları da delil tespiti isteminde bulunabilirler.

Delil tespitine ilişkin başvurular, mahkemece öncelikle incelenir ve karara bağlanır."

2 nci maddesinde; *"Doğal afet bölgelerinde avukatlar, vekaletname verme şartı aranmaksızın, istem sahiplerince verilen yetki belgesi ile kayıtlı buldukları baro tarafından düzenlenen kimlik belgesini ibraz etmek suretiyle bu Kanununun 1 ve 4 üncü maddelerinde öngörülen işlemleri yapabilirler."*

3 üncü maddesinde; *" Doğal afete maruz kalanların istemleri halinde, afetten kaynaklanan hukuki uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin her türlü dava ve işlemlerde adli müzaheret hükümleri uygulanır.*

Ancak, doğal afete maruz kaldığını beyan edenler bakımından 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 465 ve 468 inci maddelerindeki delil gösterme ve şahadetname verme şartları aranmaz.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Adalet Bakanlığı Ek Bina B Blok Milli Müdafaa Caddesi No:22 Kızılay / ANKARA

Telefon No: (0312) 417 77 70 Fax No: (0312) 219 44 28

E-Posta: higm@adalet.gov.tr İnternet Adresi: higm.adalet.gov.tr

Kep Adresi: adaletbakanligi@hs01.kep.tr

Bilgi için : Erhan ÇELİK

Şube Müdürü

Telefon No: (0312) 414 81 33

...",

4 üncü maddesinde; "*Doğal afete maruz kalanları ilgilendiren veraset belgelerinin alınmasında öncelikle resmi kayıtlar esas alınır. Resmi kayıt bulunmaması halinde diğer muteber deliller ikame edilir.*",

Hükümlerine yer verilmiştir.

Söz konusu Kanunun gerekçesinde ise; "*... doğal afet bölgelerinde doğal afete maruz kalanların afetten kaynaklanan hukukî uyuşmazlıkların çözümü amacıyla, yapılacak delil tespiti işlemlerinin kolaylaştırılması, avukatların vekâletname verme şartı aranmaksızın yetki belgesi ve kimlik belgesini ibraz etmek suretiyle işlem yapmalarının sağlanması, doğal afete maruz kalanların istemleri halinde, her türlü dava ve işlemlerde adli müzaheret hükümlerinden yararlanmalarının sağlanması, veraset belgelerinin alınmasında kolaylık getirilmesi öngörülmektedir.*" ibarelerine yer verilmiştir.

Bu kapsamda; 29/02/2000 tarihli ve 4539 sayılı Doğal Afet Bölgelerinde Afetten Kaynaklanan Hukuki Uyuşmazlıkların Çözümüne ve Bazı İşlemlerin Kolaylaştırılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanunun 3 üncü maddesi gereğince doğal afete maruz kalanların istemleri halinde, afetten kaynaklanan hukuki uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin her türlü dava ve işlemlerde adli müzaheret hükümlerinin uygulanacağı değerlendirilmektedir.

Anılan hususa ilişkin olarak Cumhuriyet Başsavcılıklarına 14.02.2023 tarih ve 112/4850 sayılı dağıtımli yazı gönderilmiş olup, belirtilen yazı yazımız ekinde iletilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

Hakan ÖZTATAR
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür

Ek: 14.02.2023 tarih E-73640249-045.02-112/4850 sayılı yazımız (2 Sayfa).

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Hukuk İşleri Genel Müdürlüğü

Sayı : E-73640249-045.02-112/4850
Konu : Doğal Afet Bölgelerinde Afetten
Kaynaklanan Hukuki Uyuşmazlıkların
Çözümü ve Bazı İşlemlerin
Kolaylaştırılması

14.02.2023

DAĞITIM YERLERİNE

06.02.2023 günü meydana gelen depremler Kahramanmaraş, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Malatya, Kilis ve Adana başta olmak üzere çevre illerde yoğun şekilde hissedilmiştir. Depremin yol açtığı can kayıpları ve yaralanmalar ile maddi hasarlar tüm milletimizi derin üzüntüye sevk etmiştir.

Öte yandan, deprem bölgelerinde depremden kaynaklanan hukuki uyuşmazlıkların çözümü bu afete maruz kalanların hak kaybına uğramamaları bakımından büyük önem arz etmektedir.

Nitekim, 29/02/2000 tarihli ve 4539 sayılı Doğal Afet Bölgelerinde Afetten Kaynaklanan Hukuki Uyuşmazlıkların Çözümüne ve Bazı İşlemlerin Kolaylaştırılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanunun,

1 inci maddesinde; *"Doğal afet bölgelerinde afete maruz kalanların, afetten kaynaklanan hukuki uyuşmazlıkların çözümü amacıyla delillerin tespitine ilişkin istemleri, ispat olunacak olay ile tanıklar ve bilirkişiye sorulacak sorulara ilişkin konuları belirten ve üç nüshadan oluşan bir dilekçenin verilmesi veya mahkeme kalemine yapılacak sözlü başvurunun tutanağa geçirilmesi suretiyle yapılır.*

Ölüm, gaiplik veya yaralanma gibi nedenlerle delil tespiti yaptırılmayacak durumda olanların eşleri ile üçüncü dereceye kadar kan veya sıhri hısımları da delil tespiti isteminde bulunabilirler.

Delil tespitine ilişkin başvurular, mahkemece öncelikle incelenir ve karara bağlanır."

2 nci maddesinde; *"Doğal afet bölgelerinde avukatlar, vekaletname verme şartı aranmaksızın, istem sahiplerince verilen yetki belgesi ile kayıtlı buldukları baro tarafından düzenlenen kimlik belgesini ibraz etmek suretiyle bu Kanunun 1 ve 4 üncü maddelerinde öngörülen işlemleri yapabilirler."*

3 üncü maddesinde; *"Doğal afete maruz kalanların istemleri halinde, afetten kaynaklanan hukuki uyuşmazlıkların çözümüne ilişkin her türlü dava ve işlemlerde adli müzaheret hükümleri uygulanır.*

Ancak, doğal afete maruz kaldığını beyan edenler bakımından 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanununun 465 ve 468 inci maddelerindeki delil gösterme ve şahadetname verme şartları aranmaz.

..."

4 üncü maddesinde; *"Doğal afete maruz kalanları ilgilendiren veraset belgelerinin alınmasında öncelikle resmi kayıtlar esas alınır. Resmi kayıt bulunmaması halinde diğer muteber deliller ikame edilir."*

Hükümlerine yer verilmiştir.

Söz konusu Kanunun gerekçesinde ise; *"... doğal afet bölgelerinde doğal afete maruz kalanların afetten kaynaklanan hukukî uyuşmazlıkların çözümü amacıyla, yapılacak delil tespiti işlemlerinin kolaylaştırılması, avukatların vekâletname verme şartı aranmaksızın yetki belgesi ve kimlik belgesini ibraz etmek suretiyle işlem yapmalarının sağlanması, doğal afete maruz kalanların istemleri halinde, her türlü dava ve işlemlerde adli müzaheret hükümlerinden yararlanmalarının sağlanması, veraset belgelerinin alınmasında kolaylık getirilmesi öngörülmektedir."* ibarelerine yer verilmiştir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://evrakdogrula.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:22 06420 Bakanlıklar ANKARA
Telefon No : (0 312) 4148103

Bilgi için : M.Alper ATALAY
Unvan : Bilgisayar İşletmeni

e-posta : higm@adalet.gov.tr İnternet Adresi : www.higm.adalet.gov.tr

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden **xİIpLmX - 4he4YXN - wV6Nx6U - uYT6dc** = ile erişebilirsiniz.

Bu kapsamda; deprem bölgelerinde depremden kaynaklanan hukukî uyuşmazlıkların çözümünde 29/02/2000 tarihli ve 4539 sayılı Doğal Afet Bölgelerinde Afetten Kaynaklanan Hukuki Uyuşmazlıkların Çözümüne ve Bazı İşlemlerin Kolaylaştırılmasına İlişkin Kanun Hükmünde Kararnamenin Kabulü Hakkında Kanunun göz önünde bulundurulmasının gerek delil tespiti işlemlerini gerekse depremzedelerin yargı makamlarına başvuru ve yargı hizmeti alma süreçlerini kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

Bilgi edinilmesini, keyfiyetin yargı çevrenizdeki tüm hukuk mahkemelerine duyurulmasını arz ve rica ederim.

Hakan ÖZTATAR
Hâkim
Bakan a.
Genel Müdür

Dağıtım:
Cumhuriyet Başsavcılıklarına

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Adresi : <https://evrakdogrula.uyap.gov.tr>

Adres : Milli Müdafaa Cad. No:22 06420 Bakanlıklar ANKARA
Telefon No : (0 312) 4148103

Bilgi için : M.Alper ATALAY
Unvan : Bilgisayar İşletmeni

e-posta : higm@adalet.gov.tr İnternet Adresi : www.higm.adalet.gov.tr 2/2

Kep Adresi : adaletbakanligi@hs01.kep.tr

UYAP Bilgi Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden **xiIplmX - 4he4YXN - wV6Nx6U - uYT6dc** ile erişebilirsiniz.